



# Empreses de seguretat: entre pistolers i gent honrada

Els misteris d'un gremi

*No és la primera vegada que es fa una denúncia contra la mena de gent que apareix a les nòmines de les empreses de seguretat. Tipus de passat obscur es barregen amb ex-ministres franquistes i militars retirats que ocupen alts càrrecs als consells d'administració. Enmig de tot això, gent honrada que treballa al ram intenta donar una bona imatge a l'arriscada professió de transportar i tenir cura dels bitllets.*

**P**olicies i guàrdies civils retirats, ultradretans i algun que altre macarró de discoteca, configuren una part de les nòmines de les empreses de seguretat, al voltant de 400 arreu de l'Estat espanyol. Això per baix, per dalt —segons com es mire— la cosa millora pel que fa a consells d'administració i llocs de responsabilitat; Martín Villa a Procesa, Rafael Arias Salgado a Prosegur, López Letona i l'argentí López Rega (el «brujo» d'Isabelita Perón) a Sass, Ortí Bordàs —home molt actiu que apareix en distintes cúpules empresarials com Campsa, Standar Eléctrica i Celulosa Nacional—, a Fichet, empresa que subministra assistència tècnica. I així fins a una llarga llista d'expolítics i militars d'alta graduació, com el general Manuel Prieto o el coronel Carlos Carbonell. Per tal que no falte de res al gremi, González Pacheco, «Billy el niño», de l'antiga brigada político-social,

Ferran TORRENT

també oferí els seus coneixements a l'agost de 1983. Aquestes empreses donen faena a 25.000 treballadors i controlen un volum de capital superior als 40.000 milions de pessetes, segons estimacions de l'any passat.

**Euroblins custodia Nuevo Centro per 40 milions anuals**

La presència del món polític o d'alts càrrecs militars s'explica per la facilitat amb què aquests personatges es mouen pels «passadissos» del Ministeri de l'Interior, ja que es tracta d'empreses que necessiten d'«enxufe policial».

Les sol·licituds per a la inscripció d'aquestes empreses s'han de presentar al Registre General d'Entrada de la Direcció General de la Policia, als governs civils o a les comissaries provincials. Però abans d'anar-hi, cal comptar amb un mínim d'infraestructura, composta de 7 vigilant-jurats i un nombre determinat de locals degudament equipats, si l'empresa és d'àmbit provincial. Si es supraprovincial —l'estat— la nòmina s'amplia fins a 25 persones, a més d'una sèrie de requisits que dificulten la creació d'una empresa de seguretat, en cas de no tenir a mà un «padrí» amb despatx ministerial. Dificultats que alguns prefereixen ignorar, constituint-se il·legalment. Es calcula en 20.000 milions de pessetes la facturació de l'economia submergida al sector.


**La llei no és cap problema**

La il·legalitat és una constant que no preocupa massa els dirigents del gre-

mi, altrament seria una fal·làcia, ja que els primers a situar-se fora de la llei són alguns responsables d'aquestes empreses. A València en tenim alguns exemples; Gómez Ferrer y Bolufer de Pineda, segons confirmà una font de l'empresa, és un home que treballa a Valenciana de Seguridad; aquest personatge es presentà en les llistes d'Alianza Popular per al Senat en les primeres eleccions, posteriorment fou detingut per suposada tinença il·lícita d'armes i explosius, i, com a conseqüència, els «populars» l'expulsaren del partit perquè, segons ells, era sospitós de militar en Primera Línea, grupúscul feixista que compta amb xicots de constitució física envengable. En el moment de la detenció, Gómez Ferrer era director-gerent de l'esmentada empresa. Les normes legislatives que regulen l'activitat del gremi de seguretat indiquen que els de nacionalitat estrangera i els que tinguen antecedents penals no poden exercir l'ofici de vigilant-jurat. Fonts consultades assenyalen un nombrós grup d'ultradretans a Valenciana de Seguridad, tònica dominant que s'estén a diverses empreses del ram. «Si ja per ells mateixos, determinats individus són perillosos, només faltava legalitzar l'ocupació professional d'aquests angelets», comenta un guàrdia-jurat afiliat a USO, sindicat majoritari en aquest sector al País Valencià.

Malgrat que tenen prohibit dur el «ferro» sota l'aixella, experiències passades demostren el poc interès per aquesta normativa. El 15 de desembre de 1983, en l'empresa Levantina de Seguridad, la secretària fou morta d'un tret que li destrossà el cap. La

víctima era germana del director de l'empresa, José Luis Roberto, dirigent del sindicat feixista CONS. Sembla que, en principi, la policia no admeté la hipòtesi de suïcidi que aparentment presentava el cadàver i investigà entre el personal de Levantina. Amb tot, la conclusió definitiva per part de la policia fou acceptar el trastorn mental «transitori» de la secretària, degut a una depressió nerviosa que Maria Lluïsa sofrí per no aprovar l'exa-



**EUROBLINS S.A.**

COMPANIA DE SEGURIDAD  
Registada en el N.º 238 D.I. 31

LINCOLN, 11, 1.º 2.º  
Edificio Lincoln  
Telf: 238 21 83-238 21 31  
BARCELONA 6

**CONTRATO DE ARRENDAMIENTO DE SERVICIOS DE VIGILANTES JURADOS PARA LA VIGILANCIA GENERAL DE LOCALES Y BIENES**

Valencia  
En Barcelona a 12 de ENERO de 1984

**REUNIDOS**

De una parte:  
Domicilio:  
D.N.I. núm.:  
Y para:  
Domicilio:  
D.N.I. núm.:

**ESTIPULACIONES**

**PRIMERA.** Don en nombre y representación de la Entidad NUEVO CENTRO encargada a Don LICINIO ANTEQUERA MEDINA, Director Gerente de la Empresa EUROBLINS, S. A., la organización, implantación y mantenimiento de un servicio de Seguridad por medio de Vigilantes Jurados, en los locales, dependencias o instalaciones que se determinan en la siguiente estipulación, para cuyo fin la Entidad contratante, cuenta con la correspondiente Autorización Gubernativa para la implantación de este servicio, cuya sujeción se une al presente Contrato, y el Señor Antequera Medina acepta el encargo.

**SEGUNDA.** La prestación del servicio, se llevará a cabo en el Organismo de una de c...

**SEXTA.** ... aten p... to, n... de 10 de y dar rigurosa ob... de sus r... En el sup... mentac... l... la Empresa l... a recom... tod... se vean afect...

**SEPTIMA.** servicio de u... herentes a si... que le será l...

**Contracte d'arrendament pel qual l'empresa Euroblins custodiarà Nuevo Centro durant l'any 1984**



L'ofici de transportar bitllets és una professió arriscada / Francesc i Casar

men de conduir. Cas arxivat. Actualment, José Luis Roberto és el cap de seguretat de la discoteca Pachá.

### Ultradreta i estil militar

A Barcelona, arran d'un accident que quasi costa la vida a un vigilant de les dependències de TVE a Sant Cugat, el setmanari *El Món* i *El Periódico* denunciaren que la seguretat de televisió era controlada per una xarxa d'extrema dreta, ex-membres del servei informatiu de la guàrdia civil i fabricants de bolígrafs-pistola. Euroblins era l'empresa catalana encarregada de la salvaguarda de l'ens públic; una empresa, per cert, que actualment custodia Nuevo Centro, per 40 milions de pessetes anuals. És per això que aquesta empresa ha obert una sucursal a València. El senyor Lladró —el de les populars ceràmiques—, un dels grans accionistes de Nuevo Centro, no tingué inconvenient a donar el vist-i-plau a Euroblins i, per contra, refusà una escultura d'Andreu Alfaro per les

vel·leitats «catalanistes» de l'autor.

Els vigilants-jurats de l'empresa catalana guarden en tot moment una compostura d'estil militar. «Ens obliguen a saludar i a quadrar-nos i a fer guàrdia sota la pluja, en un ambient militaritzat que en absolut no es correspon amb la nostra condició de treballadors civils», denunciaren els assalariats de l'empresa pel gener passat.

El director-gerent d'Euroblins és un tal Licinio, antic membre de la Benemèrita que, en eixir-se'n del cos, es dedicà a vendre armes a empreses

és el valent que no es quadra davant d'un planter així», comenta amb solidaritat un vigilant del gremi, coneixedor dels problemes dels seus companys de professió.

Per a acabar d'adobar-ho, un reportatge d'*El País* denunciava a l'agost del 83 la sospita que, en la localitat de Borriana, segons un testimoni presencial, es desembarcaven una vegada al mes armes de contraban que eren transportades en camions de cervesa a un restaurant dels afores del poble. Allí, uns furgons blindats d'una empresa de seguretat les transportaven

**Els empleats consideren arriscat que els furgons transporten fins a 80 milions de pessetes**

que fan ronda en els furgons. Els empleats consideren arriscat que els «bancs ambulants», furgonetes que circulen continuament en previsió d'una emergència de falta de fons en un banc, transporten fins a 80 milions custodiats, normalment, per un conductor i dos vigilants-jurats, que disposen —diuen— de poc armament en cas d'un atracament.

#### Qüestió de pistoles

La banda dels Larios, composta pels germans Andrés i Luis Martínez La-



La banda dels «Larios» tenia planejat assaltar un furgó blindat / Francesc i Oscar

de seguretat, el director d'una de les quals —Shor— és Antoni Rodríguez, soci ara d'aquest Licinio. Un autoanomenat «coronel Cecconi», el qual brama pels bars que ha estat mercenari a Angola, també forma part de l'esmentada empresa. I també el guineà Eboko Manga, un *moreno* molt emprenedor, que ha intentat dirigir un colp d'estat al seu país d'origen. «Ja em dirà qui

fins al departament de Les Landes, situat al sud-est de l'Estat francès. Òbviament, totes aquestes coses influencien en l'opinió pública respecte al comportament del personal que treballa en el ram de seguretat, cosa que va en detriment de la qualitat del servei que ofereixen.

Un vigilant-jurat guanya mensualment 61.335 pessetes, el salari augmenta a 65.000 si fa d'acompa-

nyant del conductor; i aquest últim guanya 67.000 pessetes. D'una altra banda, l'empresa cobra entre 700 i 1.400 pessetes l'hora del vigilant, d'acord amb la regularitat dels serveis que ofereixen. Les faenes esporàdiques —recitals multitudinaris de cantants o similars— puguen la cotització a pagar. La perillositat està molt present a l'ofici, sobretot per als vigilants

rios, planejava l'assalt a un d'aquests camions, aprofitant els coneixements que Luis tenia sobre aquest tema, ja que havia treballat a l'empresa Transportes Blindados, de la qual fou acomiadat perquè, segons els seus companys, «es tractava d'un tipus *xulo* i perdonavides». Fou la mateixa banda la que, en un robatori perpetrat al supermercat Leco, pel desembre del 83,

matà el vigilant-jurat, segons informava la policia.

Un vigilant, segons la llei, sols pot utilitzar l'arma —una Llama de 38 mm i 4 polzades— en situacions d'extrema necessitat. Abans, el guàrdia ha d'intimidat amb dos tirs a l'aire. En cas de mort, la família del treballador rep 2.800.000 de pessetes d'una pòlissa d'assegurances, i 3.800.000 si queda invàlid permanent a causa del seu treball. Però això, naturalment, és un consol ben poc atractiu, atés que ells són conscients de l'auge de la delinqüència i del fet que, només a València-capital, l'any 1983, es van cometre 13.568 assalts contra la propietat privada, un 58% més que l'any anterior.

La crisi és una paraula que no entra al vocabulari de les empreses de seguretat. El 1984, aquestes empreses mobilitzaran un capital aproximat de 70.000 milions de pessetes i crearan 1.500 nous llocs de treball, segons les dades oficials. Això sense comptar l'expansió que es produirà pel que fa a les empreses d'economia submergida, una garbera, segons fonts oficials. Tot aquest optimisme creatiu està molt bé, sempre que els portadors de la Llama-38 no siguin angelets de la mena que hem descrit anteriorment, que embruten la imatge dels que trobaren en aquest sector una eixida per a l'angoixant atur que patien. «Si demà m'oferiren un treball diferent, l'acceptaria; no és cap plaer notar-te un revòlver al cintó. Al contrari del que pensa la gent, els vigilants-jurats ens trobem molt incòmodes; a més, la família estaria més tranquil·la», confessa un vigilant amb cinc anys d'antiguitat a la professió.



Un final que no sempre és el mateix

## «Tranquil, xicot»

Un treballador d'una empresa de seguretat ha explicat a EL TEMPS com van ser assaltats per primera vegada uns vigilants-jurats al País Valencià.

«Aquell dia —com cada dia a la mateixa hora— ens disposàvem a recollir els diners de l'hipermercat Leco. Una gran gentada entrava i eixia del local, mesclant-se amb nosaltres, ja que havíem de fer a peu un bon tros, perquè la direcció de l'hiper havia instal·lat una botiga que impedia a la furgoneta entrar fins a la porta de les oficines. Una vegada acompanyats els requisits d'entrega dels diners, ens dirigírem cap al furgó, guardant en tot moment la distància reglamentària establerta: jo obria pas per davant mentre el meu company anava a un metre i mig, seguint-me amb la sa-

**L'aspecte més lamentable és que les causes que faciliten un atracament després no són considerades.**

ca. De sobte, i eixint de darrere d'un boteller que hi havia a escassa distància de l'oficina, un home s'abalançà cap a mi i em tombà a terra d'un fort colp a l'estèrnum, alhora que un altre, col·locat a l'altra banda, immobilitzava el meu company amb una escopeta de canons retallats apuntant-li al coll. «Quiets, estigueu quiets», digueren nerviosament.

Tan neguitosos estaven que ens vam veure amb la necessitat de calmar-los, per tal d'evitar una desgràcia. «Tranquil, xicot, tranquil», li pregà el meu company al tipus que tenia damunt. Tot fou molt ràpid; segons després desapareixien amb 9.500.000 pessetes, davant la nostra impotència, sense disparar cap tir. De tota manera, encara que hagués pogut utilitzar l'arma, no ho hauria fet, circulava molta gent en aquelles hores. Si la furgoneta hagués entrat fins a la porta de l'oficina, l'atracament no s'hauria produït. L'aspecte més lamentable es que allò no serví de res, quan s'havien d'haver pres mesures per evitar que tornàs a succeir. Més tard, al mateix lloc, José Joaquín Isàs Teron moria a mans de la banda dels Larios.»

F. T.